

למידה והוראה בספרות חז"ל ובנצרות בשלהי העת העתיקה

יום שני י' בשבט תשע"ז, (6.2.17) 18:00-20:00
ביד יצחק בן-צבי, אבן גבירול 14, ירושלים

ערב עיון לקהל הרחב במסגרת הכנס הבין-לאומי
'חינוך ודת בשלהי העת העתיקה'

שיתקיים בימים שני-שלישי, י"א בשבט תשע"ז (6.2.17-7.2.17)
הכנס יתקיים ביד יצחק בן-צבי (6.2.17) ובאוניברסיטה העברית בירושלים (7.2.17)

תכנית ערב העיון ביד יצחק בן-צבי (6.2.17) בין השעות 18:00-20:00

ברכות: פרופ' אלון קדיש | ראש המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה ביד יצחק בן-צבי
פרופ' פיטר גמיינהרדט | אוניברסיטת גטינגן, גרמניה

פרופ' דוד רוזנטל | יו"ר
פרופ' שלמה נאה | משנה או תלמוד? סדר היום של התלמיד בבית המדרש בזמן התלמוד
פרופ' ברוריה ביטון-אשקלוני | החינוך היווני בשלהי העת העתיקה בכתבי איזידור מפלזיוס
פרופ' משה הלברטל | האתיקה של ההוראה בספרות חז"ל

ערב העיון ייערך בעברית. שאר דיוני הכנס ייערכו בשפה האנגלית.

RELIGIOUS EDUCATION IN LATE ANTIQUITY

February 5-7, 2017

Yad Izhak Ben Zvi, Ibn-Gabirol 14, Jerusalem
and The Hebrew University, Mount Scopus, Jerusalem

האוניברסיטה העברית בירושלים
מכון לחקר ארץ ישראל ויישובה

GEORG-AUGUST-UNIVERSITÄT
GÖTTINGEN

המרכז לחקר הנצרות
מכון לחקר ארץ ישראל ויישובה
The Center for the Study of Christianity
Established by Hebrew and Christian Research

יד יצחק בן-צבי
המכון לחקר ארץ ישראל ויישובה

The Hebrew University of Jerusalem
The Melton Centre for Jewish Education
The Synagogue for School of Education

GEORG-AUGUST-UNIVERSITÄT
GÖTTINGEN

המרכז לחקר הנצרות
מכון לחקר ארץ ישראל ויישובה
The Center for the Study of Christianity
Established by Hebrew and Christian Research

YAD IZHAK BEN-ZVI
Institute for Research on Eretz Israel

Sunday, February 5th

A tour in Jerusalem

(Invited guests, organized by Yad Izhak Ben Zvi)

Monday, February 6th

Yad Izhak Ben Zvi, Ibn-Gabirol 14, Jerusalem

9:30 - 11:30 Social Context of Religious Education

Marc Hirshman | Greetings

Cana Werman | Chair and Response

Johannes Bergemann and Kerstin Rausch | Libraries within the Tense Atmosphere between Donators and Society in Greco-Roman Antiquity

Hallel Baitner | Priestly Midrash – Rabbinic View of Ancient Techniques of Knowledge Creation

Reinhard Kratz and

Laura Schimmelpfennig | Social Stratigraphy of Psalm 37 and its Interpretation in the *Pesher* of Psalms

11:30-12:00 Coffee Break

12:00-13:30 Transmission of Knowledge and Praxis

Peter Gemeinhardt | Chair

Irene Salvo | The Transmission of Knowledge and Praxis Concerning Female Purity in Ancient Greece

Elisabetta Abate | Transmission of Knowledge and Praxis Concerning Women Purity in Rabbinic Judaism

Yair Furstenberg | Response

13:30-15:00 Lunch
(for the participants)

15:00-17:00 Education, Ritual and Religion

Yifat Monnickendam | Chair and Response

Yonatan Moss | Learned in Translation: Greek Education in the West Syrian Church in the Seventh Century

Peter Gemeinhardt and Maria Munkholt Christensen | Holy Women and Men as Teachers in Late Antique Christianity

Ilinca Tanaseanu-Döbler | Teaching Ritual – Teaching through Ritual: Rituals and Religious Education in Late Antiquity

17:00-18:00 Dinner
(for the participants)

18:00-20:00 Education in Early Rabbinic Literature and Christianity

A Public Event that will be Conducted in Hebrew with Simultaneous Translation to English

Greetings:

Alon Kadish | Head of the Institute for Research of Eretz-Israel Yad Izhak Ben-Zvi

Peter Gemeinhardt | Göttingen University, Germany

David Rosenthal | Chair

Shlomo Naeh | The Curriculum in the Rabbinic Academy of Late Antiquity

Brouria Bitton-Ashkelony | Isidore of Pelusium and the Greek Paideia in Late Antiquity

Moshe Halbertal | The Ethics of Teaching in Rabbinic literature

---

Tuesday, February 7th

The Hebrew University, Beit Maersdorf, Mount Scopus

9:00-11:00 Texts and the Educational Process

Ilinca Tanaseanu-Döbler | Chair

Konrad Otto | Paul's Interpretation of the Exodus-Story in his Letters to the Corinthians

Christina Bünger | Quotations in Cicero's Letters "*Ad Familiares*" and in Paul's Letters to the Corinthians

Yakir Paz | "The Poet Teaches Us": Reading Homer and the Torah Didactically

11:00-11:30 Coffee Break

11:30-13:30 Educational settings

Adiel Kadari | Chair

Moulie Vidas | Teachers and Disciples in the Palestinian Talmud

Olga Lorgeoux | Teaching and Learning in the Holy Sepulchre of Jerusalem – Cyril of Jerusalem's Pedagogical Reference to the Holy Places in his Catechetical Lectures
Shimon Fogel | Spatial Typology of Rabbinic Learning Venues

13:30-14:30 Lunch
(for the participants)

14:30-16:30 Educational Techniques

Florian Wilk | Chair and Response

Dmitrij Bumazhnov | Narsai's Polemics against Deniers of Biblical Studies

Sofia Fomicheva | Educational Background of Mar Narsai: between the "Tradition of the School" and Theodore of Mopsuestia's Exegesis

David Satran | Imitation (*Mimesis*) and Imagination in Early Jewish and Christian Education

16:30-16:45 Coffee Break

16:45-18:00 Conclusions and Discussion

Marc Hirshman | Concluding Remarks

Reinhard Kratz | Concluding Remarks

18:00 Closing Dinner
(for the participants)